

Problematika vydávání ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy po 01.01. 2008

Ve vydání Zpravodaje ze září 2006 byl publikován příspěvek odboru informatiky Krajského úřadu kraje Vysočina, který se v rámci poskytování odborné pomoci obcím (§ 67 odst.(1) písm. c) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění) zabýval problematikou vydávání tzv. ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy, které mohou obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady obcí stanovených vyhláškou ministerstva vnitra, notáři, držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky vydávat s účinností ode dne 15. března 2006. S odstupem času se ukázalo, že připomínky, které tehdy předložil odbor informatiky krajského úřadu k návrhu zákona, který dosud upravuje tuto oblast, byly správné a ministerstvo na tuto skutečnost reagovalo v souvislosti s připravovanými legislativními změnami zákona o informačních systémech veřejné správy **zákonem č. 269/2007 Sb.**, kterým se mění zákon č.365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. **S účinností od 01.01. 2008 dochází v této oblasti k několika zásadním změnám.** Cílem tohoto příspěvku je seznámit představitele obcí a měst a informatiky obecních a městských úřadů a magistrátu s nejdůležitějšími změnami, k nimž od 1. ledna 2008 dochází:

(1) Změna v okruhu subjektů oprávněných vydávat ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy.

S účinností **od 01.01. 2008** budou z informačních systémů veřejné správy (dále též „*ISVS*“) oprávněni vydávat ověřené výstupy tyto subjekty (dále též „*ověřující*“):

- a) **notáři,**
- b) **krajské úřady,**
- c) **matriční úřady,**
- d) **obecní úřady,** úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, **jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis,**
- e) **zastupitelské úřady** stanovené prováděcím právním předpisem,
- f) **držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky.**

(2) Změna právního pojetí výstupu z informačního systému veřejné správy.

- Do 31.12. 2007 je tomu tak, že ověřující subjekty na žádost vydávají ověřené výstupy z ISVS bez ohledu na obsahovou stránku výsledného výstupu. S účinností **od 01.01. 2008** však bude „**výstup**“ z ISVS vydáván pouze tehdy, **pokud se požadovaný údaj v ISVS skutečně nachází** (tedy existuje). V opačném případě, tedy v situaci, kdy určitý údaj v ISVS není, ověřující subjekt vydá žadateli o vydání ověřeného výstupu z ISVS pouze písemné „**potvrzení**“ o tom, že **určitý údaj v ISVS není.** /§ 9 odst.(2) zákona č.365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./
- **Ověřující subjekty budou oprávněny vydávat ověřené výstupy z ISVS pouze tehdy, pokud tak stanoví zvláštní zákon /§ 9 odst.(2) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./.** Jinými slovy řečeno, s účinností od 01.01. 2008 již zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné

správy nebude tou právní normou na jejímž základě lze ověřené výstupy vydávat. Tento zákon tak bude normou, která upravuje procesní postup pro případy, kdy „zvláštní právní předpis“ vydávání ověřeného výstupu výslovně umožňuje. Tímto zvláštním právním předpisem bude zpravidla zákon, který upravuje vedení konkrétního registru, rejstříku nebo evidence. Zaměstnanec ověřujícího subjektu, který bude statutárním orgánem zaměstnavatele pověřen k vydávání výstupů z ISVS, tak bude muset vždy ověřit, zda k okamžiku podání žádosti o vydání ověřeného výstupu právní předpis, který upravuje vedení registru, rejstříku nebo evidence z něhož by měl být ověřený výstup vyhotoven, vydávání ověřených výstupů skutečně umožňuje!

V současné době v České republice existuje více než 130 různých registrů, rejstříků nebo evidencí (veřejných i neveřejných). S účinností **od 01.01. 2008 bude platná právní úprava umožňovat vydávání ověřených výstupů** z těchto informačních systémů :

- a) **z katastru nemovitostí České republiky** (§ 22a zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění zákona č. 269/2007 Sb.),
- b) **z živnostenského rejstříku** (§ 60 odst.(7) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 269/2007 Sb.),

z rejstříků, které stojí mimo ISVS,

- c) **z obchodního rejstříku** (§ 28a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 269/2007 Sb.),

a zcela nově i

- d) **z Rejstříku trestů** (§ 11a zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 269/2007 Sb.). Vzhledem k tomu, že Rejstřík trestů je rozpočtová organizace zřízená zvláštním zákonem a k plnění svých úkolů provozuje zvláštní (justiční) informační systém stojící mimo informační systémy veřejné správy, bude vydávání ověřených výstupů z Rejstříku trestů v určitých ohledech poněkud odlišné od vydávání ověřených výstupů z jiných registrů, rejstříků nebo evidencí.

- Do 31.12. 2007 je tomu tak, že ověřené výstupy vydávané notářem nebo obecním úřadem jsou považovány za „veřejné listiny“. Ověřené výstupy vydávané držitelem poštovní licence a Hospodářskou komorou České republiky pak pouze „potvrzovaly pravdivost toho, co je v nich osvědčeno“, nebyl-li prokázán opak. S účinností **ode dne 01.01. 2008 budou mít veškeré výpisy vydávané správci nebo provozovateli ISVS a ověřené výstupy vydávané ověřujícími subjekty právní účinky „veřejných listin“**. /§ 9 odst.(4) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./

(3) **Procesní a technicko-organizační změny při vydávání ověřených výstupů informačního systému veřejné správy.**

- S účinností **ode dne 01.01. 2008 se výslovně stanoví, že výkon činností ověřujícího v případě krajských úřadů, matričních úřadů, obecních úřadů a úřadů městských částí, je výkonem přenesené působnosti** /§ 12a odst.(2) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./.
- **Správci nebo provozovatelé informačních systémů, kteří budou poskytovat výstupy ověřujícím subjektům, budou s účinností ode dne 01.01. 2007 povinni opatřovat své výstupy zásadně elektronickou značkou a nikoliv pouze zaručeným elektronickým podpisem, jako je tomu do 31.12. 2007 /§ 9b**

odst.(2) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./ V případě, že správcem nebo provozovatelem informačního systému je orgán veřejné moci, musí mít elektronická značka charakter tzv. uznávané elektronické značky /§ 11 odst. (1) a (2) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, v platném znění/. Ověřující subjekty pak budou ze zákona povinny provést veškeré úkony potřebné k tomu, aby ověřily, že elektronická značka je platná a její kvalifikovaný certifikát nebyl zneplatněn a výstup z ISVS nebyl následně změněn.

(4) **Zpoplatňování a úhrada nákladů za vydávání ověřených výstupů informačních systémů veřejné správy.**

- I po 01.01. 2008 platí, že **správce** nebo **provozovatel informačního systému je po ověřujícím subjektu oprávněn požadovat úplatu** za každý poskytnutý výstup z ISVS. Nově se však stanoví, že **výše této úplaty nesmí přesáhnout částku, která je zvláštním právním předpisem stanovena jako poplatek** (správní poplatek) **za vydání výpisu z předmětného záznamu, jenž má jednu stránku** /§ 9d odst.(1) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./.
- **Ověřující subjekty** – krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady a úřady městských částí – budou mít ode dne 01.01. 2008 **právo na vybrání správního poplatku ve výši až 100,- Kč za první stránku výstupu a až 50,-Kč za každou další i započatou stránku výstupu**. Tyto správní orgány jsou současně **zmocněny k tomu, aby snížily poplatek za vydání ověřeného výstupu až o 90 %** /§ 9d odst.(2) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb., položka č. 3 části I přílohy k zákonu č.634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č.269/2007 Sb./.
- **Držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky** budou ode dne 01.01. 2008 za vydání výstupu z ISVS vybírat poplatek, jehož výše nesmí přesáhnout sazbu správního poplatku podle položky č. 3 části I přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 269/2007 Sb. /§ 9d odst.(3) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 269/2007 Sb./.
- U **notářů** se z hlediska nároku na odměnu notáře za vydání výstupu z ISVS bude i nadále postupovat podle vyhlášky MS ČR č. 196/2001 Sb., o odměnách notářů a správců dědictví, ve znění vyhlášky č. 399/2006 Sb., a to konkrétně podle položky W (odměna ve výši 100,- Kč za vydání ověřeného výstupu „jako celku“ – s účinností ode dne 10.08. 2006) /§ 9d odst. (4) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 81/2006 Sb./.
- **Všechny ověřující subjekty jsou s ohledem na shora uvedené skutečnosti povinny zveřejnit s účinností ode dne 01.01. 2008 konkrétní sazebník** podle kterého budou vybírat správní poplatky, poplatky a odměnu, a to i způsobem umožňující dálkový přístup.

Krajský úřad kraje Vysočina, odbor informatiky dále ve shora uvedené souvislosti obce a města upozorňuje na dikci ustanovení § 8 odst. (2) písm. j) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, podle kterého jsou *od poplatku osvobozeny úkony* vyžádané a provedené prostřednictvím dálkového přístupu, opatřené elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb,

nepřevyšuje-li sazba poplatku 2.000,- Kč. I po 01. 01. 2008 tak nadále platí, že pokud fyzická nebo právnická osoba **požádá elektronicky** o vydání výstupu z informačního systému veřejné správy **u správce nebo provozovatele** informačního systému (tedy nikoliv ověřujícího) a tato **žádost je podepsána uznávaným elektronickým podpisem** a **předmětem žádosti je zaslání elektronického výpisu** opatřeného uznávanou elektronickou značkou orgánu který výpis vydává na elektronickou adresu určenou žadatelem, **pak tento úkon zcela osvobozen od správního poplatku**, pokud výše správního poplatku uvedená v Sazebníku správních poplatků je nižší nebo rovna částce 2.000,- Kč. V těchto případech se nejedná o vydávání tzv. ověřených výstupů ve smyslu zákona o informačních systémech veřejné správy, ale o vydávání „výpisů“ z různých registrů, rejstříků, evidencí ...apod.

Pro úplnost **k obcím, které měly zájem vydávat ověřené výstupy z ISVS** a nejsou matričními úřady a ani nejsou uvedeny ve vyhlášce MV ČR č. 260/2007 kterou se mění vyhláška č. 550/2006 Sb., kterou se stanoví seznam dalších obecních úřadů, které vydávají ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy, krajský úřad uvádí, že o zařazení do „*Seznamu obcí které vydávají ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy*“ je možné kdykoliv požádat Ministerstvo vnitra ČR – sekci informatiky, odbor informatizace veřejné správy (email : sekroivs@mvcz.cz nebo posta@mvcz.cz /oficiální elektronická podatelna ministerstva vnitra/) které změnu provede s nejbližší aktualizací prováděcího právního předpisu (tedy s novelizací vyhlášky č. 550/2006 Sb.). Požádat o zařazení do seznamu je třeba písemně, přičemž ministerstvo vnitra akceptuje i formu datové zprávy opatřenou uznávaným elektronickým podpisem statutárního zástupce obce nebo města. Taková obec se stává ověřujícím subjektem až ode dne, kdy novelizace uvedeného prováděcího právního předpisu nabude účinnosti.

Závěrem k shora předestřené problematice Krajský úřad kraje Vysočina, odbor informatiky dodává, že původním záměrem předkladatele zákona - tedy Ministerstva vnitra ČR – bylo, aby shora uvedený zákon nabyl účinnosti až „prvním dnem sedmého kalendářního měsíce následujícím po dni jeho vyhlášení“ (viz. Sněmovní tisk č. 158, V. volební období). Na základě usnesení Senátu Parlamentu ČR č. 167 (VI. funkční období) však došlo v rámci legislativního procesu k tomu, že *legisvakanní doba* byla zkrácena a tak zákon č. 269/2007 Sb., kterým se mění **zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, nabývá účinnosti již ode dne 01.01. 2008!**

Robert Sobotka, odbor informatiky, email : sobotka.r@kr-vysocina.cz; telefon : 564 602 326